

مریم اردبیلی مشاور شهردار و مدیر کل امور بانوان

کلید حل معضلات اجتماعی در دستان زنان پایتخت

در فضای جدید قرن یازدهمی و مدل حکمرانی بر مبنای گام دوم، ما باید با اقتضات زمان کنونی و نیازها در مسیر کاهش آسیب های اجتماعی تطابق پیدا کنیم. این بدین معناست که لازم است سطح دیگری از مردم گرایی و مشارکتی بودن حکمرانی را لمس کنیم، در این زمینه، خانواده‌ها به منزله واحد کنش رفع مسئله مطرح اند و قلب این کنش توسط زنان شکل می گیرد.

اگر زنان در نقش کنشگرانی که می توانند مسائل را رفع کنند و برای حل مشکلات شهر تهران ظاهر شوند، بی شک مدیریت شهری بر خود واجب می داند که این طیف را وارد محاسباتش کند و در جای خود قرار دهد و به شکل نهادی تسهیل گر، مسیر خدمت را برای زنان هموار خواهد کرد. برای درک عمیق مسائلی که در این دیدگاه قابل حل شدن هستند باید به زینت بیش از ۵ میلیون زن و دختر در کلانشهر تهران اشاره کنم. در این راستا یکی از محورهای مهم بهره گیری از گروه های کنشگری، حضور گروه های مردم نهاد به عنوان لایه میانی مجموعه حاکمیت است تا مردم سریع تر به مقصود برسند. به همین منظور نیز لازم است تمام تشکلهای، هیئت های مذهبی، انجمن ها، اندیشکده ها و گروه های جهادی در تعامل پویا در مسیر مشارکت حداکثری گام بردارند. اما آنچه در مسیر کاهش آسیب های اجتماعی از چهره پایتخت مهم است، تعامل دو سویه میان شهروندان به ویژه بانوان با دستگاه هایی از جمله شهرداری است.

تعداد زیادی از زنان به خاطر ذات و ماهیت بهبود دهنده گی و مری گیری شان در خانواده می توانند محیط پیرامون را به شدت بهبود بخشند. چرا که زنان توانایی زنده کردن خانه، محله و شهر را دارند. در این زمینه می توانیم توجه به خانواده در مجموعه های حکمرانی را باز تعریف کنیم و در ابتدای این مسیر، خانواده را به عنوان واحد اصلی کنش جامعه بشناسیم و رسمیت ببخشیم. آنچه در مسیر بهبود پایتخت از معضلات آسیب های اجتماعی خودنمایی می کند، شعار شهرداری تهران است با ماهیت اهمیت خانواده و دوستداری خانواده که وقتی محقق شود، بی شک حال پایتخت نیز بهبود می یابد. در واقع باید تاکید کنیم که در نگاه مدیریت جدید شهرداری، نگاه ویژه ای به خانواده محوری وجود دارد و این پیش از همه حوزه ها دیده می شود. در واقع نگاه ما به عنوان واحد کنش رفع مسئله در شهر تهران، خانواده است و زنان که عنوان محور فرهنگی تربیتی و خلق کنشگرانی اند، خودشان فی النفسه اهمیت دارند.

در ۳ سال گذشته عملیات ویژه ای برای شناسایی پلاک قرمزها و محل تجمع و اختفای معتادان متجاهر و همچنین خرده فروشان مواد مخدر انجام شده است. پس از شناسایی های مدیریت شهری با همکاری دستگاه های مربوطه اقدام به پاکسازی این اماکن شده است. در تهران بیش از ده هزار معتاد متجاهر در این اماکن حضور داشتند. در حالی که با این اقدام اکنون دیگر پایتخت مکان مشخصی برای این باوق های پرخطر ندارد.

جمع آوری و تثبیت آمیز پایتختی های پرخطر

سرپرست سازمان خدمات و مشارکت های اجتماعی:

ریشه آسیب های اجتماعی تهران به سه دهه پیش بر می گردد

گاهی پذیرش و موشکافی شکست در کارنامه گذشته مدیریت شهری می تواند بازگشای مسیری تازه از موفقیت شود: اتفاقی که در اجرای طرح جامع کاهش آسیب های اجتماعی در کلانشهر تهران به آن توجه شد و در دو سال گذشته با علم به آن شاهد خروجی موفق تری در مقابله با این ناهنجاری ها بودیم. در این باره با سید محمد نقیب سرپرست سازمان خدمات و مشارکت های اجتماعی شهرداری تهران گفت و گو کردیم.

دیگر مانعی برای ساماندهی وجود ندارد

سرپرست سازمان خدمات و مشارکت های اجتماعی شهرداری تهران درباره ساماندهی آسیب های اجتماعی در دو سال گذشته و ایجاد زیرساخت ها و بسترهای مناسب به منظور کاهش آسیب های اجتماعی می گوید: «امروز پس از ۲ سال تلاش شبانه روزی و مبتنی بر جامعه عمل پوشاندن به دغدغه فراموش شده مقام معظم رهبری در حوزه کاهش آسیب ها و نگرانی های مردم شریف و عزیز و دغدغه مند در پایتخت هستیم.» او ادامه می دهد: «تحقیقات جامع و مطالعات وسیعی با حضور کارشناسان و نخبگان، اندیشمندان و صاحب نظران در حوزه کاهش آسیب با بهره مندی از نظرات و تجربیات اعضای کمیسیون اجتماعی شورای شهر از سوی سازمان خدمات اجتماعی بر گزار شده است و با دریافت اطلاعات جامع و بررسی علل شکست طرح های چنددهه قبل در حوزه کاهش آسیب و تلاش کردیم فارغ از گرایش سیاسی و حزبی افراد و با تکیه بر ظرفیت عظیم مردمی، توانستیم تمامی موانع پیش روی کاهش آسیب های اجتماعی در ۳ حوزه مهم معتادین متجاهر، کودکان کار و خیابان و متکدیان و بی خانمان ها را از سر راه برداریم.» این مقام مسول حرفش را اینطور ادامه می دهد: «اکنون با مستندات کافی اعلام می کنیم هیچ مانعی برای ساماندهی معتادان متجاهر و کودکان خیابان و افراد متکدی و

بی خانمان وجود ندارد. البته باید به این طرح جامع که طی ۲ سال گذشته آغاز شده است به شکل کامل و تائنها جامعه عمل پوشانند تا شاهد تهرانی عاری از آسیب ها باشیم.»

مسئله

همشهاری

افزایش تعداد پایگاه های خدمات اجتماعی

۲۷ پایگاه خدمات اجتماعی تبدیل به مرکزی برای پیشگیری از ورود شهروندان به چرخه آسیب شده اند. در این مراکز برنامه های جامع کاهش معضلات اجتماعی به مدد کارشناسان و شهروندان پیگیری می شود. پیش از این تعداد این پایگاه ها متناسبی با مناطق آسیب خیز در کلانشهر تهران نداشت اما اکنون به پیگیری مدیران شهری این مراکز با برگزاری برنامه های مستمر فعال شده و به طور رایگان به این دسته از شهروندان خدمات ارائه می دهند. پویایی واحد مشاوره در این مراکز از اهمیت ویژه ای برخوردار است و در این زمینه از متخصصان تحصیل کرده در رشته های آسیب شناسی اجتماعی و روانشناسی بالینی دعوت به همکاری شده است.

ساماندهی ۱۰۹۱۲ آسیب دیده اجتماعی در سال ۱۴۰۳

سرپرست سازمان خدمات و مشارکت های اجتماعی شهرداری تهران از ساماندهی حدود ۱۰۹۱۲ آسیب دیده اجتماعی اعم از معتادین متجاهر، متکدیان، کسودکان کار و خیابان و افرادی خانمان خبر داد. سید محمد نقیب درباره اجرای دو مرحله از طرح ساماندهی آسیب های اجتماعی شهر تهران گفت: در فاز اول طرح ساماندهی یکصد متکدی اجرا شد و در فاز دوم ۱۵۶ نفر ساماندهی شدند که در مجموع ۱۵۷ نفر از متکدیان مناطق ۲۲ گانه پایتخت جذب و به مراکز مربوطه ارجاع داده شدند.

سرپرست سازمان خدمات و مشارکت های اجتماعی شهرداری تهران ادامه داد: درموضوع معتادین متجاهر اتفاقات بزرگی در سطح کلانشهر تهران رقم خورده و شهرداری تهران در سه ماه گذشته ۵۰۱۸ معتاد متجاهر را ساماندهی کرده است که در فاز اول ۲۹۳۳ نفر و در فاز دوم ۲۰۸۵ نفر ساماندهی شدند تا پس از اقدامات اولیه راهی غربالگری و سپس مراکز نگهداری معتادین متجاهر ماده ۱۶ شوند. وی با اشاره به فعالیت های شبانه روزی شهرداری تهران در بحث ساماندهی کودکان کار نیز گفت: طی دو مرحله ۵۶۱ کودک کار و خیابان ساماندهی شدند که در فاز اول ۴۸۲ کودک و در فاز دوم ۷۹ کودک مورد ساماندهی قرار گرفتند. همچنین تعداد ۴۵۹۰ بی خانمان و کارتن خواب در دو طرح ساماندهی آسیب های اجتماعی سال ۱۴۰۳ ساماندهی شدند که در مرحله اول ۳۲۳۲ و در مرحله دوم ۱۳۵۸ نفر از سوی شهرداری در مناطق ۲۲ گانه پایتخت خدمات دریافت کردند. سید محمد نقیب با اشاره به اینکه طرح ساماندهی آسیب های اجتماعی پایتخت در سال ۱۴۰۳ با جدیت بیشتری با همکاری شهرداران نواحی مناطق ۲۲ گانه و همچنین ادارات خدمات اجتماعی مناطق و سازمان خدمات و مشارکت های اجتماعی انجام

پرهیز از برخورد های احساسی و فرمایشی

نقیب با اشاره به اینکه پیش از این اجرای هر یک از این طرح ها تا مدت ها پشت موانع متعدد مسکوت باقی می ماند، ادامه می دهد: «این طرح که شامل ۱۵ گام در ۳ مرحله بوده است (مرحله کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت) و به لطف الهی ۱۴ گام اساسی و مهم و موثر خود را در دو مرحله کوتاه مدت و میان مدت طی دو سال گذشته به پایان رسانده و فقط گام پایانی، یعنی گام پانزدهم باقی مانده است که باید این مهم را بدانیم و بدانند که این اقدام در راستای کاهش آسیب یک اقدام به هم پیوسته و یکپارچه است و در سازمان خدمات اجتماعی از ابتدا تا پایان ساماندهی طراحی صورت گرفته است و اگر گام پایانی به درستی انجام نشود یا رها شود یا برخورد احساسی و فرمایشی با آن صورت گیرد این پروسه به اتمام نمی رسد و تمام زحمات شبانه روزی دو سال گذشته بی نتیجه خواهد ماند.»

استقبال از پویش اهدای اسباب بازی به کودکان غزه

اجرای پویش اهدای اسباب بازی به کودکان مظلوم غزه توسط سازمان خدمات و مشارکت های اجتماعی با استقبال شهروندان مواجه شده است. پویش اهدای اسباب بازی به کودکان مظلوم غزه که در دهه امامت و ولایت آغاز و در روز مهمانی ده کیلومتری عید سعید غدیر خم در مکتب محبان الرضا (ع) سازمان خدمات و مشارکت های اجتماعی شهرداری تهران با حضور پر شور و روح و جانی زیبا باشیم.»

طرح های ضربتی نتیجه بخش نبودند

سید محمد باور دارد که ریشه آسیب های اجتماعی فعلی پایتخت به ۳ دهه پیش بازمی گردد و ادامه می دهد: «آسیب های اجتماعی که در بیش از ۳ دهه ایجاد شده است، با یک اقدام چند روزه و طرح های ضربتی به پایان نخواهد رسید و باید به طرح کارشناسی شده و مبتنی بر تأکیدات مقام معظم رهبری و برگزیده از خرد جمعی و تجربه نخبگانی و متکی بر نیروی عظیم مردم احترام گذاشته شود تا شاهد پایتختی با روح و جانی زیبا باشیم.»

